

Apžvalga

Ir reklamuoja ir baudžia

Fašistinės Lietuvos valdžios organas „Lietuvos Aidas“ dažnai talpina didelius skelbimus: „prenumeruokit ir skaitykit didelį Sovietų dienraštį, Sovietų vyriausybės centralinį organą Izvestija“.

Lietuvos fašistų laikraštis, kuris atstovauja fašistinę Lietuvos valdžią reklamuoja komunistinį Rusijos laikraštį kurį yra organu komunistinės Rusijos valdžios. Tas rodo, kad fašistinės Lietuvos valdžios santykiai su bolševikų Rusija geri. Mat vienoje ir kitoje valstybėje yra diktatūros. Ir dėl to vienos šalies diktatoriškos valdžios organas gyria kitos šalies.

Ir tokios reklamos atrodo, kad Lietuvos piliečiai laisvai gali skaityti bolševikų laikraščius ir komunistinę literatūrą. Bet kur tauti UZ bolševikiškos literatūros skaitymą ir jos laikymą sero namuose, Lietuvos fašistinė žvalgyba rankina žmones, o teismai baudžia ilgiausių metų katorga.

Štai gruodžio 21 dieną Kaune buvo nagrinėjama Figaitės byla. Mat, pas ją kriminalinė policija padarė kratą ir rado penkų senų komunistinių brošiūrėlių. Ir už tai Lietuvos fašistų teismas ją nubaudė šešioms mėnesių sukiųjų darbų koležiman.

Ir kaip visa tai suprasti Lietuvos „muzikėliui“? Čia Lietuvos valdžios organas perša komunistinius laikraščius, o jei pas kratą randa žvalgyba komunistinių brošiūrėlių, tai baudžia katorga.

Svedija nugalejo depresija

Švedijos vyriausybės šių metų pradžioje pareiškė susirinkusiam šalies parlamentui, kad depresija Švedijoje jau beveik praėjo. Valdžia ne tik subalansavo biudžetą nekeldama jokių mokesčių, bet galėjo paskirti iš prarastų metinių valstybės pajamų dar 10 milijonų valstybės skolų mažinti. Bedarbių šelpimui jos apskaičiavimu, šiemet reikės jau tik 60 milijonų kronų, kuomet pernai metais tam reikalui buvo paskirta 160 milijonų.

Kodėl Švedija taip greit atsikratė depresijos? Aišku dėl to, kad ten geri šalies šeiminiškai. Švedija valdo jau keletą metų socialdemokratai. Jie pasirodė gubėni politikoje už buržuazinių partijų politikierius. Net ir sunkiausios depresijos metais socialdemokratų valdžia mokėjo apsaugoti kraštą nuo ekonominio ir finansinio susurukimo. Jos pasisekimas pradėjo daugiausiai nuo dviejų dalykų: vieno, nuo to, kad valdžia ėmėsi griežtų priemonių pačioje depresijos pradžioje, darydama planus ilgėsniam laikui, o ne vieniems metams arba pusmečiams; anro, nuo to, kad valdžia rėmė ekonomiškai silpnesnius gyventojų sluoksnius ir stengėsi suvesti sunkiausią nūtt ant pečių turtuoliaus.

Kitose šalyse valdžios vertoja visai kitokią politiką. Pavyzdžiui, Amerikoje, užėjęs depresiją valdžia ilgą laiką nieko nedarė, o tik ramino gyventojus, kad gerieji laikai jau ateina. Ir tokiu būdu milijonai darbininkų buvo išmesti gatvėn ir palikti „pono Dievo apvoizdai“. Bet kuomet jau depresija pradėjo grėbti ir stambius biznieriuis, tada valdžia pasiskubino jai pagelbon ir pradėjo remti geležinkelių kompanijas, bankininkus ir kitokius stambius biznieriuis. O biednuomenė pravalgius paskutines savo sątuapas, kentė didžiausią vargą. Ir taip tas milžiniškas masių ikurdas taip pakirto visos šalies ekonomines krašto pajėgas, kad dabar jau labai sunku atgaivinti šalies ekonominę oškė nežiūrint ir to, kad valdžia pradėjo bilijonus dolerių leisti kovai su depresija.

Švedijos socialistai matė toliau negu buržuazinės valdžios, ir nedavė depresijai per daug įsigulėti, bet pačioje pradžioje su ja kovojo ir pastangos davė gerų vaisių. Ekonominis krizis jau senai baigtas pašalinti. Bedarbių skaičius žymiai sumažėjo, ir kraštui dabar nebereikia bijoti finansinio kracho arba kitos panašios nelaimės.

Taigi, socialistai gali būti ne tik

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBE

Šiandien sukako lygiai 17 metų, kai Lietuva buvo paskelbta nepriklausoma valstybė. 1918 metais vasario 16 dieną Lietuvos taryba Vilniuje paskelbė Lietuvos nepriklausomybės deklaraciją. Toji deklaracija yra svarbus lietuvių tautai istorinis dokumentas, po kurio padėjo savo parašus įvairių politinių grupių žmonės.

Pats svarbiausias punktas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo deklaracijoje, yra teisė. Bet viena teisė ba jėgos negi dažnai būna neįvykinama. Taip ir Lietuvai, atstatant nepriklausomybę remiantis teise, teko imtis ir ginklo ginant savo žemę nuo daugelio priešų — bermontininkų, bolševikų ir lenkų. Jėga kaip matome, liko išplėsta ir Lietuvos sostinė Vilnius. Lietuva turėdama silpną jėgą, neišsilaikė prieš daug stipresnius savo priešus ir turėjo iš istorinės savo sostinės išsikelti Vilnius buvo išplėstas jėgos. Dėl jo dar tebeina kova. Jeigu kiekviena tauta vaduotųsi teisės principu, o ne jėga, tai senai jau būtų užbaigta ir Vilniaus kova. O kol to nėra tai ir toji kova tebesitęsia. Ir ji baigsis tik tada, kada bus suprasta gerai teisė. Nes ginklu Lietuva savo sostinės neatvaduos. Ateis laikas, žinoma, kada teisė bus suprasta ir stipresnės valstybės padarytos skriaudos silpnesniai, bus atitaisytos. O šiuo kartu Lietuvos teisė prie savo sostinės, prie savo istorinio miesto, kuris buvo įrodytas ir nepriklausomybės deklaracijoje, liko užgauta.

Norint vaduotis teisės principu, reikia mokėti tą teisę ir gerbti ir ją statyti aukščiaiu viso ko. Bet pasirodo, kad mes patys mindome teisę, tai kaip mes galime norėti, kad kiti Lietuvos teisę gerbtų siekiant Vilniaus?

Lietuvos istoriniame dokumente, nepriklausomybės paskelbimo deklaracijoje, pasakyta, kad nepriklausomoje

Lietuvoje turi viespatauti demokratija, žmonių valdžia. Ir šiandieną minėdami tą istorinę dieną, matome, kad demokratinė teisė Lietuvoje sugriauta.

Jau aštuoni metai, kaip Lietuva yra vādoma niekieno nerinkti „tautos vadais“ pasivadinę karjeristai, kurie atsiedo valdžion ne teisės principais vaduodamiesi, o tik saujelės karininkų giklu, jėga.

Taigi, Lietuvoje šiandieną valdžia yra paremta ne teise, o jėga. Prieš tynioliką metų paskelbtas teisės apsi sprendimo principas tapo begėdiškai sumintais į puivą, Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo deklaracija liko išniekinta. Dėl to jie, karjeristai pasivadinę „tautos vadais“, neturi mažiausios teisės kalbėti apie Lietuvos nepriklausomybę, nes jie jos principus sumynė. Jei gu „tautos vadai“ sėdėdami ant durtyvių kalba apie Lietuvos nepriklausomybę ir žuvusias už ją aukas, tai jie iš to tik tyčiojasi. Nes jie sugriaudami demokratiją Lietuvoje, pakirto teisei pagrindą, ant kurio stovi Lietuvos nepriklausomybė. O taip pat dėl palaužtas ir Lietuvos frontas kovoje liko Vilniaus.

Kaip gali Lietuva ginti savo teisę, kaip tauta, jeigu žmonės pačioje Lietuvoje neturi apsisprendimo teisės, kaip piliečiai? Šiandieną karjeristų saujelė visa gerkle viešai rėkia, kad lietuvių tauta dar nėra subrendusi savo likimui spręsti, dėl to jai, esą reikalingi „tautos vadai“, kad jos vardu kalbėtų! Jeigu taip, tai kam reikia statyti Lietuvą pajaukan prieš pasaulio akis ir rodyti savo teisę prie Vilniaus ir užgrobti žemių? Kam mulkinti liaudį Vilniaus atvadavimu, kuomet ji pati neturi jokios laisvės. Pasaulis girdėdamas „tautos vadų“ ryksmą, kad „lietuvių tauta nėra subrendusi“, tai kaip jis gali „nesubrendusiems“, pritari dėl teisės prie Vilni-

aus? „Tautos vadai“ šaukte šaukia kad ateitų ir išspręstų Lietuvos likimą Pilsudskiai ir Hitleriai. Gal jie to ir susilauks, nes vokiečių imperialistai jau godžiomis akimis žiūri į Lietuvą.

Minint Lietuvos nepriklausomybės sukaktuves, reikia kelti aiškėdėn tuos principus, kuriais nepriklausomybė yra paremta. Lietuvos liaudis, visa tauta, neturi nusiminti, kad šiandieną siaudė reaktija, o ryžtis nusukti spranda reaktijos silbinui, kad jau jis daugiau nebeatsikeltų. Lietuvos žmonės turi parodyti geležinę savo jėgą kovoje už tikrą nepriklausomybę, už savo teikalus, už savo teises. Tautiškas mešynas su visais jo stabukais, turi būt išliostas ir atstatyta Lietuvos Nepriklausomybė su Lietuvos Darbo žmonių Valdžia.

Tokia turi būt Lietuva. Ji tokia ir bus.

A. VAINIBUTAS.

Per Lietuva i Sovietu Rusija

Toks yra Fašisterno tikslas

Vokletijos fašistai ne tik nesilaiko agitavę prieš Lietuvą, bet tą agitaciją dar labiau stiprina.

Nacių propogandos vadai Bytrpiauose, Meyer su dr. Oberlenderiu, nežūrint nieko, tebekiršina gyventojus prieš Lietuvą. Jie vadovaujasi nuomone — tešti griežtą akciją prieš Lietuvą, nes kelias į Rytus yra vienintėlis — per Lietuvą ir todėl Lietuva turinti būti sutriuškinta. Jau dabar anot Meyer su Oberlenderiu, Lietuva gyvenanti sunkumus. Į Klaipėdos kraštą, nors ir vokiečiai tenai gyvena — tegul ir jie kenčia nes dėl keleto tūkstančių gyventojų negalima esą atsisekyti žygių, kurie reik-

(Tęsia 6-tam pusl.)

„Kaip as sudeginau Reichstaga“

(Tęsia).

Po diskusijų nutarta, kad vasario 25 dieną, aštontios dienos prieš rinkimus, Heines, Helderfas ir aš padėgsime rūmus, Geringas pareiškė galėsius patūpti degamosios medžiagos labai lengvos ir nedidelio turimo. Man pavesata atlikti parengiamuosius darbus. Kita dieną aš nuvykau pas Geringą. Jis buvo kiek susimastęs. Pareiškė nuomone, kad būtų klaida Reichstago padegime dalyvauti žinomiems smogikų vadams. Jeigu vienas jų būtų atidengtas, viaskas pržutų. Mes pašaukėme telefonų Goebelsą ir jam viską išdėstėme. Jis tai atrado nepamatuota. Visais atvilgiais mūsų planas turėjo būt atmetas, nes komunistai, kurių sale buvo priešais mūsų partijos sale, būdavo susilinkę Reichstaga iki 10 valandos vakaro. Mes bijojome rizikuoti, nos jie galėjo mus pastebėti.

Kitamo susirinkime, įvykusiame pas Goebelsą, pasiūlė pasinaudoti požeminiais koridoriais, kurie veda į Reichstaga, nes tai sumažintų riziką. Po to Goebelsas pasiūlė nepaskirti datą vasario 25 dieną, bet 27 dieną, nos 26 dieną sekmadienis, kada neišėina ryto laikraščiai, ir gaisras nebūtų galima kaip reikiant išnaudoti partijos propogandai. Nutarėme padegti 9 valandą vakarė, kol dar tebeveikia radio stotys Geringas su Goebelsu stebėjosi tokia priemone, kuri duotų progą pulti komunistus.

Helderfo lidymas aš apžiūrėjau požeminis koridoriuis, kad geriau galėčiau susiorientuoti. Tuo tarpu Geringas mums aiškino Reichstago planą. Prieš dvi dienas prieš atentatą mes pas

lėpėme požemiuose degamąją medžiagą, kurlą mums parūpino Geringas. Tai buvo reletas leitonų fosforinės greit užsiliepsnojančios medžiagos ir keli litrai žibalo.

Vėliau visą padegimo našta turėjau pakelti aš. Aš priešau tos nuomonės, kada patyriau, kad viską turiau tik aš atlikti, pasirinkęs kelis labai patikimus draugus. Man pavyko įtikinti Geringą ir Goebelsą, kurie mane už tai pagyrė. Šiandien aš esu nuomone, nos kad jei jie tai nutarė sykiu su manimi, tai tik dėl to, kad jie mane vėliau galėtu laikyti savo rankose. Aš pasirinkau du draugus, kuriais pilnai pasitikėjau. Tiems draugams aš reiškiu savo didžiausią padėką. Aš juos prisiekdinau ir jie priesaiką išlaikė. Aš žinojau, kad jie manim pasitiki.

Kelias dienas prieš nuskirtą datą, mudu su Helderfu sužinojome, kad Berlyno gatvėse pasirodė jaunos žmogus kuris galėjo atlikti patį padegimo veiksmą. Šis berniukas buvo olandų komunistas. Pasaulis vėliau sužinojo jo vardą — tai Van der Lubbe. Aš jo prieš padegimą niekados nebuvau matęs. Helderfas ir aš smulkiai tyrėme visas smulkmenas. Olandas turėjo voikėti vienas galerijoje ir pasitikėti likimu. Aš su savo draugais turėjame veikti pošėdžių salėjex ir aš čia tuojau išnėkti. Olandas turėjo pradėti savo darbą 9 valandą, o mes pusę valandos vėliau.

Kaip Reichstagas padegtas
Visos smulkmenos susidarė dėl laiko. Olandas turi įeiti į Reichstaga po valandos, kai jau mes būsime pirmuošė visą degamą medžiagą. Kad jis susipažintų su vieta, Helderfas jį įvedė į Reichstago rūmus ir viską parodė. Nutarėme, kad Van der Lubbe įlips per bufeto langą, kur patogiausiai pastatyti kopečias. Tas padaryta tam, kad būtų mužėnė rizika. Kad būtume tikri, jog

Van der Lubbe nebus pastebėtas paskutinė minutė, Sanderiui buvo įsakyta, kad po pietų į Reichstaga niekas nebūtų įleistas. Kai kopečias pastatyto jis tuojau praneša telefonu Hanftangeliui į Geringo viešbutį. Iki paskutinės minutės Van der Lubbe palieka vienas.

Aš gi sutikau suvo du draugus aštuntą valandą Neue—Wilhelmsstrasse ir Dorothenstrasse kampe. Buvo apšėdė civiliška. Po kelių minučių mes įėjome į rūmus visai nepastebėti. Burvome apsiavę guminius batats, kad niekas neišgirstų Nusileidome į požeminis koridoriuis. 8 val.45 min. mes jau buvome posėdžiu salėje. Vienas draugas dar sugrįžo į koridoriuis pajmti likusią degamą medžiagą, o kiti ir aš nuejome į kaizerio Vilhelmo sale.

Čia paruošėme padegimo vietą taip pat, kaip ir posėdžių salėje. Kėdės ir stalus apilypėme fosforinė medžiaga. Užlaidos ir kilimai apipilti žibalu. Kelios minutės prieš 9 val. 5. min. vienas buvo baigta ir mes galėjome išeiti. Buvo laikas: užsidedimas fosforinė medžiagos turėjo įvykti po trylikos minučių. 9 val. 15 min. mes nulipome kopečiomis žemy.

Žinios pasaulio spaudoje buvo klaidingos. Mes trys atlikome visą darbą. Be Geringo, Goebelso, Remo, Heineso Killingerio ir vėliau Hanftangelio ir Sanderio, niekas nežinojo mūsų projekto. Manoma, kad fireris suprato, kad tai yra smogikų dalių darbas. Aš nieko čia negalau tvirtinti. Aš tarnauju vadui jau vienuolika metų, aš jam būsiu ištikimas iki mirties. Tai, ką aš padariau, privalo padaryti kiekvienas smogikų dalių vad as savo firneriui. Aš rašau ai dokumentą/norėdama apsisaugoti nuo Geringo ir Goebelso plano. Šis dokumentas tegul bus sunaikintas, jei klasta gaus atlyginimą, kokį nusilpė. Pasirašo Karl Ernst, SA grupių vad.

Nacionalsocializmas

Jo bankrotas

Prieš trejus ketverius metus Vokietijoje staiga atsirado smarkus nacionalsocialistinis judėjimas. Demokratinė Vokietija nepajėgė spręsti visų ekonominių ir socialinių klausimų. Prasidėjo pasaulis krizės, atsirado didelis bedarbių skaičius, kilo nepasitenkinimas.

Komunistai ėmė skelbti revoliucijos obalsius. Atrodė, kad greitai laiku Vokietijoje įvyks komunistų revoliucija.

Tuo laiku pasirodė Hitleris, kuris pradėjo skelbti kovą demokratijai, o darbininkams ir visiems nepatenkintiems neigiamai pažadų. Hitleris skelbė, kad jei jis paimsias valdžią, tuojau panaikinsias Versailles gėda, atgausias prarastas žemes ir atstatysias Vokietijos galybę.

Del tų visų priežasčių apie Hitlerį būres didelė vokiečių dalis. Hitleris net sukūrė savo atskirą kariuomenę, vadinamus smogikus — šturmbatiliungus (SA).

Hitleris laimėjo. Darbininkai, valstiečiai, tarnautojai su džiaugsmu sutiko Hitlerio laimėjimą.

Bet Hitlerini buvo lengva žadėti. Kas kitą ištesėti. Tuojau po valdžios perėmimo hitlerininkai ėmė reikalauti suvalstybinti bankus, net fabrikus. Vieur pradėjo organizuoti darbininkų tarybas, ėmė klasti j fabrikų tvarkymą.

Kovai dėl atimtų žemių grąžinimo hitlerininkai ėmė organizuoti net savo atskirą kariuomenę. Vadinamieji smogikai, kaip pats Hitleris anksčiau buvo išsireikšęs, yra vieninteliai, kurie turi teisę ir pareigą nešioti tautos ginklą. Susidarė dvi kariuomenės: viena tikroji, vadinamasis reichsveras, kita — nacionalsocialistų. Susidarė ir du generaliniai štabai. Tarp tų štabų įvyko varžytinės.

Bet neilgai buvo lemta džiaugtis nacionalsocialistams laimėjus. Hitleris, kurį kalbėjo ir kuris turėjo klausyti stambių pramonininkų ir dvarininkų buvo priverstas pareikšti, kad nacionalsocialistų revoliucija baigta. Tooj reformų vykdyti negalima, reikalinga bent keturių metų laiko.

Po tokio Hitlerio pareikšimo nacionalsocialistų tarpe kilo nepasitenkinimas. Reikėjo mąstyti neuoformas. Tuojau prasidėjo areštai ir grūdymas į koncentracijos stovyklas nacionalsocialistų sykiu su komunistais ir socialdemokratais.

Smogikai pamatė, kad ir karo vadovavimas slysta iš jų rankų ir vis išsigali reichsveras, bandė organizuoti ir priešintis. Bet Hitleris nelaukė. Jis pats su savo keliais padėjėjais nužudė žymiausius smogikų vadus, jų tarpe nacionalsocialistų generalinio štabo viršininką Remą, generolą Šleicherį ir kitus. Tai buvo garsioji birželio 30 deena.

Po tų garsių skerdynių nacionalsocialistų tarpe ramumo nebuvo. Tai šen, tai ten įvykdavo didesnių ar mažesnių brozdėjimų. Pagaliau nutarta visiškai apsidirbti. Ir štai, neseniai, gruodžio mėn. Hitleris įgaliojo majorą Buchą padaryti „tvarką“. Šis Buchas pradėjo nuo Miuncheno, per Sileziją ir kol atvyko iki Berlyno, tai, kaip užlenio laikraščiai rašo, nusiantė į aną pasaulį apie 300 nacionalsocialistų vadų, o į kalėjimus ir koncentracijos lagerius virš 5,000. Taigi, vyksta galutinė nacionalsocialistų kariuomenės likvidacija.

Dabar jau laimėtojas yra reichsveras, senoji prieškarinė kaizerio armija. Nacionalsocialistai jėgos nebeturi. O kai nėra jėgos, tai ir apie nacionalsocialistinės programos vykdymą nebegalai būti kalbos ir ištikrųjų. Dabar jau galime kalbėti apie visišką nacionalsocializmo bankrotą. Ir štai dėl ko.

Pirma. Naujos revoliucinės, fašistinės realios jėga — smogikai beveik likviduoti. Jų tikslas paimti ginklo pirmenybę nepavyko. Smogikai pralaimėjo reichsverui.

Antra. Ekonominiai srity vieton fabrikų tarybų, vietoj vokiško socializmo ir radikalų socialinių reformų, vėl įsigalėjo ir sustiprėjo stambiaji kapitalistai. Apie kokias nors nacionalsocialistų programos vykdymą šiandien niekas jau nebekalba.

Trečia. Nacionalsocialistai skelbė pertvarkysią valdžios aparatą, senąją

biurokratiją pakeisiam nauja. Ištikrųjų ir čia nieko nepadaryta, viskas eina po senovei. Jei kur ir pakeistas vienas kitas viršiniakas ar direktorius, tačiau visas aparatas paliko senas ir jokių didesnių reformų nepadaryta.

Ketvirta. Užsienio politikoj nieko nelaimėta, o daug pralaimėta. Versailles jungas, kaip vokiečiai sako, neuvestas, jokios revizijos nepadaryta, Austrija neprijungta, Klaipėda ir Dancigas neatgauta. Priešingai, jei pirmiau Italija, Austrija, Anglija ir kitos valstybės buvo vokiečių draugai, tai dabar jos visos liko priešais.

Penkta. Pagaliau pati nacionalsocializmo pasaulėžiūra šiandien nebepopuliari ir nieko nebežavi. Baudymai sukurti vokiečių tikyba nuėjo niekais. Net žydai jau nebaboikotuojami. Viskas grįžta į seną kelią.

Demokratija panaikinta, Nacionalsocializmo nebėra. Vėl viešpatauja kaizerio geueralai, pinigai, kaip buvo taip ir teber Krupo, Tyseno, gmito ir kitų stambių kapitalistų rankose. Valdžios aparatas vėl kaizerio laikų biurokratijos.

Nors šiandien Hitleris yra absojūtas diatatorius: kaucleris, premjeras, vyriausis karo vadas, tačiau jis yra reichsvero kapitalistų ir biurokratų valdžioje.

Dar nesuėjo pilnai dveji metai nuo nacionalsocialistų laimėjimo, tačiau jau galima jiems sugiedoti laidotuvių giesmę. Hitlerio paskelbti keturi metai tik įpusėjo, o jau jo programa „baigta“. Jei bolshevikai giriasi savo petiletką įvykdę per keturis metus, tai Hitleris įvykdė daug greičiau. Reikia tikėtis, kad sukakus keturiems metams, Vokietijoje nebus nacionalsocialistų, o jeigu ir liks koks, tai tupės kaip pelė po šluota, arba žiūrės pro kalėjimo grotas.

St. Matona.

Paieskojimas

Paieškau Teofilės Molišiuotės kas apie ją žinote kur ji randaš. bei jos pačios prašau pranešti į šio laikraščio redakciją rua da Mooca, 424.

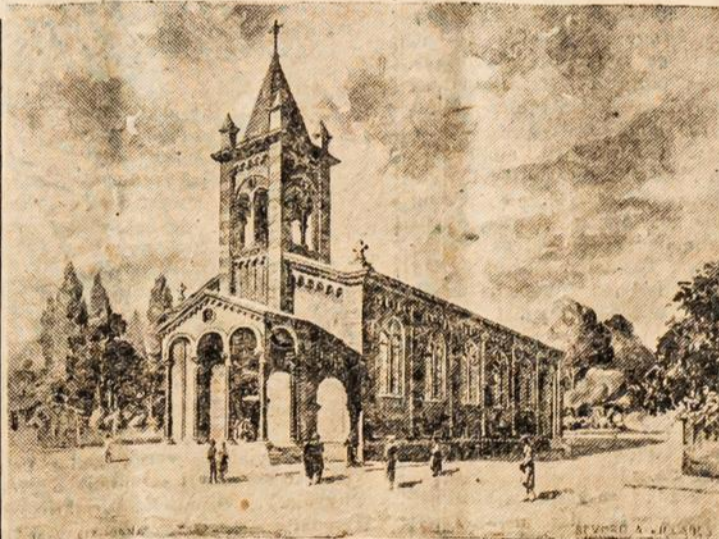
TABAKO ISDIRBINIU FABRIKAS "VERA CRUZ"

Rua da Mooca, 458 - 460 Teleph. 9-1139 — S. PAULO

FERREIRA & CIA.

Dėmesio!

Ponai rūkytojai, mes turime didelį pasirinkimą palaido tabako visokias rūšies, cigaretais popieris, ir kita, kas reikalinga rūkytojui KAINOS NEGRIDETAL ŽEMOS

STATOMOS BAŽNYČIOS VAIZDAS.

Labiausiai likimo nuskriausti žmonės

Pačiame pietiniame Amerikos žemyno gale, siauru sąsiauru nuo žemyno atskirtas yra Ugninės žemės salynas. Tai kalnuotas dykuma kraštas, išraižytas giliomis įlankomis, daro liūdna, niūrų įspūdį. Jau labiau, kad to krašto klimatas šaltas, šurkštus, nes Ugninė žemė yra taip toli į pietus kad jau siekia pietų šaltąją juostą.

Iš viso dėlto ir šitame nuo viso žmonių gyvenamo pasaulio toli atskirtame, žuogni gyventi nepalankiame užkampyje, randa sau pastogę viešiniai geontojai — Ugninės žemės gyventojai arba pešeresai. Taisybė, tų žmonių yra maž, gal tik kokias 15 tūkstančių. Tai yra žemiausio lygio laukiniai žmonės. Išvaidza jų ne per maoniausia: didelis, platus liemuo su plonomis kaip rykštės rankomis, taip pat ir trumpomis, plonomis kojomis Oda tamsios, purvo spalvos, Kakta žema, iškil, burna didelė, lūpos storos, žymiai išsikiša veido kaulai. Plaukų pešeresai nekerpa ir palaidus nešioja nuleidę ant pečių: kiek tiek plaukus pasikerpa tik ties kakta. Barzdos jiems beveik neauga, o jei koks plaukas ir prasikala, tai ji tuojau išpeša. Veidą mėgsta dažyti anglimis arba medžio žievės piešomis.

Rūbų pešeresai siūtis beveik nemoka. Vietoj rūbų devė tik ant pečių užsimetę kokio nors gyvulio kailį. Ir į pastogę pešeresai mažai dėmesio tekreipia, nes didesnę savo gyvenimo dalį praleidžia jūroje bežūklaudami. Luotus jie statosi iš ilgu medžio žievės luobų, kuriuos suriša, susiūva karuonnis. Luotu viduryje yra iš molio nukrėstas ugniakuras, Luotus iktuoja morerys: jos taip pat išloja susiriūkusį luote vandeni.

Su geležim pešeresai susipažino labai neseniai, todėl dar ir darba daugelį frankių gaminasi iš titnago (peilius iečių antgalius, strėles); strelių ir garpūnų (didelių strėlių jūrų gyvūnams mūšti) antgaliams mėlų noru vartoja pasipyausį po ranka suduzusių butelių stiklą. Molinių ir medinių indų darytis jie nemoka. Indus jie darosi iš medžio žievės.

Maitinasi pešeresai straigėmis, vėžiūnais, žuvimis, aliužiais, kuriuos valgo

gyvus; grybus taip pat valgo nevirtus Maisto surasti turi mcterys. Pešeresams labai dažnai tenka badauti, nes audros dažnai neleidžia rinktis maisto jūros pakraščiais ir išplaukti į jūrą pamedžioti ruonių. Bet ir jie kartais turi puotų — pasitaiko, kad audra išmeta į krantą banginio lavoną. Tada jie per ilgesnį laiką gali ir padykinėti.

Visos vedibų apeigos, tai apsimainymus dovanomis. Nuotaka dovanoja jaunikiui luotą ir garpūną, o jis jai kailių. Vyrai turi po kelias žmonas ir vertina jas panašiai kaip pas mus vertinami darbo gyvuliai. Vaikų jie paprastai turi labai daug, bet dėl sunkių gyvenimo aplinkybių jų daugybė išmiršta ir pešeresu giminė nesidaugina.

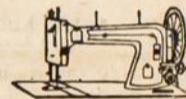
Paskutiniu laiku pešeresai jau turi supratimą apie mainų prekybą. Labiausiai mėgsta išsimainyti geležies, raudono audeklo ir mėlynų stiklinių karolių.

Gyvena atskirtomis šeimomis po 10-12 žmonių. Aišku, kad apie jų nors menkiausia valstybinę tvarką kalbėti netenka.

Ugninės žemės gyventojai net tuo nuskriausti, kad jų gyvenimų nieks nesidomi, nieks juo netyrinėja. Dėl to apie jų gyvenimą ir žinių mažiausia turima. Ypač tai galima pasakyti apie vieną jų padermę „ono“, kurie ir žūklyste nuzsiima, o slapstosi nuo sveitimalių miškuose. Kaip jie gyvi išsilauko, niekas nežino, pagaliau, niekam tas ir nerūpi.

Tai jau tikrai likimo nuskriausti žmogaus pavidalo sutvėrimai.

Siuvamos Masinos

Padėvėtos siuvamos mašinos, beveik naujos, pigiausiomis kainomis, tik

CASA ADÃO

R. Conselheiro Ramalho, 274
Kampas Av. Brigadeiro Luiz Antonio
Telefonas: 7-6191.
Persiutimas interioan mūsų sąskaiton
Bondes: 3, 5, 30, 47.

Jūsų Patogumui

Pasų, metrikų ir kitų dokumentų vertimai iš lietuvių ir kitų kalbų į portugalų kalbą — Paruošime pilietybės dokumentus, Carteiras de Identidade, Chamadas. — Rašome laiškus, kontraktus, prašymus, pareiškimus, kopijas, ir kt.
Reikalui esant, kreipkitės
Ruá da Mooca, 424 S. PAULO

VILLA ZELINA.

Sklypai išimokėjimui pigiausiomis kainomis, be įnašų ir nuosimčių nuo 30\$000 i mėnesį, 10\$000 kv. metras
Neužilgo bus pastatyta didžiulė lietuvių katalikų bažnyčia, 250.000\$000 vertės
Suaieresuotieji visuomet gali patikrinti dokumentus. Daug sklypų jau išmokėta ir jų savininkai gavo nuosavybės dokumentus. Pasirink sau sklypą dabar, nes paskui bus pervelu. Autobusai nuo Senojo Merkado iki vietos 400 reisų.

INFORMACIJOS: Prağa Antonio Prado, 3sobrado nuo 4 iki 5 val. Agentūra vietoje, Avenida Zelina, 33 pas

KARLO KORKIŠKO.

Lietuvos Naujienos

Dvi tragiškos mirtys Tauragėj del 400 litų skolos

Gruodžio 30 d., 8 val. Tauragėj įvyka baisi tragedija: Taurages liet. smulk. kred. dr. jos tarnautojas Stumbrys nušovė tos dr. jos bankelio direktorių Aliminauską, o po to pats nusišovė. Žmogžudystės buvo tokiomis aplinkybėmis.

Stumbrys dr. jai buvęs skolingas 400 lt. Baigiantis metams, direktorius, norėdamas suvesti atskaitomybę, reikalavė iš Stumbrio skolos. Dėl to tarp Aliminausko ir Stumbrio kilę nesutarimai. Vakare Aliminauskas savo bute skaitęs laikraštį. Pro langą suskambėjęs šūvis ir Aliminauskas krito mirtinai sužeistas. Kilo panika, subėgo daug žmonių. Visi įtarė kad Aliminauską nužudė Stumbrys. Gatvėj pasirodžiusį Stumbrij policija ir publika pradėjus supti, norėdami suimti. Stumbrys nutarė nepasiduoti ir jis, gatvėj nusišovė.

Kaunan atgabentas iš Šveicarijos kasos grobikas Jaunulis

Iš užsienio Kaunan atgabentas buv. Kauno centraimo pašto tarnaut. ja. Jaunulis.

Kaip žinoma, pernai pavasarį Kauno pašte buvo susėkta didelė sfera: pašto tarnautojas Jaunulis, kuris buvo ir Valstai. kasų skyriaus Kauno pašte vedėju, pagrobė apie 193,000 lt. ir pabėgo užsienin. Apie metus laiko jam pavyko išsilaikyti, bet dabar pajėjo liepto gale—jis atgabentas ligi Lietuvos sienos ir Kybartuose Janulį perėmė mūsų kriminalinė policija.

Paskutinuoju metu Janulis gyvenęs Šveicarijoje.

Mergina nuskandino savo kūdikį

Utenos valsčiuje buvo rastas nuskandintas 1 mėnesio kūdikis. Policija susėkė, kad tai padarė pati motina, Vanda Mackonytė. Ji prisipažino padarė tai iš didelio vargo. Teismas paskyrė 4 metus suokiųjų darbų kalėjimo už tai.

Nubaudė telšių kunigą

Už laikymą spygliuotos tvoros, Telšių miesto burmistras nubaudė kun. Narjauską užmokėti 3000 litų pabaudos.

Nelaimė Kauno gelžkelių stoty

Kauno gelžkelių stotyje anądien traukinys suvažinėjo darbininką Praną Kuznauską. Ratai nupiovė jam viena ranką ir koją.

Mariampolė stambi vagystė

Nežinomi vagys išlaužė Mariampolėje žydo Zako lekrodžių krautuvę ir pavogė už 3,000 litų laikrodžių.

Antras cukraus fabrikas bus Kuršėnuose

Ministerių kabinetas nutarė, kad antrąjį Lietuvos cukraus fabriką patogiusia stotyti Kuršėnuose, Šiaulių apskrityje. Fabrika bus statoma truputį į pietus nuo Kuršėnų miestelio, arti Panevėžio gelžkelio stoties.

Kaip viršininkai išnaudoja savo tarnautojus

Kaip žinoma—buv. Biržų pašto viršininkas M. Plepys siemet išėikvojo žydo 50,000 litų. Moza te—jis ir šiaip paliko nemažą skolų išėidamas į kalėjimą. Tos skolos laiduotos vekseliais, o vekselius žydo ne tik geri jo draugai, bet viršininkas pakisdavo ir savo įstaiigos tarnautojams, pasirašyti—pažiruoti. Taip—vienas Biržų pašto tarnautojas,

gaunęs nedidelę algą, žmogus su šeima p. š. ir M. Plepiui pažiravo. Bankas—negalėdamas iš kalėjimo sėdinčio atgauti savo pinigų—išėikvojė j žiranta p. š. Nori ar nenori, gali ar negali, bet skola mokėk.

Yra įsukymas, draudžiamas tarnautojams fundyti savo viršininkams dovanas, juo labiau reikia įsukymo, kurs uždraustų prašyti įstaiig viršininkams iš savo pavaldinių pažiruoti vekselius. Juk nepatogu, o kartais gali ir tarnybos nustoti, jei viršininkui vekselio nepažiruos. Reikia tarnautojai apsaugoti nuo nemanolomų ir bėdų.

Nors krizio metal, bat Alytaus kapuose vieta brangiai kainuoja

Vietos klebonas kapuose laidojant numirėlį, reikalauja 25 litų už vieta. Iš valdžios skirta žemė kapams nieko nekainuoja, o paimti už vieta 25 litus pajamos visai gražiai.

Santaika. Nors nedidelis šitas bažnytkaimis, bet vis daugiau atsiranda susipratusių valstiečių, kurie skaito „L. Okininką“. Šiais metais retai kuria trobą aplenkė „L. Okininkas“. Kurie neturi lėvų užsisakyti laikraštį skyrium susideda keli ir užsisako. Skaitantieji pripažįsta, kad „L. Okininkas“ yra vienas ginas ūkininkų reikalus.

Panevėžio Vysk. nubaudė Rokiškio parapija

Už visą demonstracija ir boikotą šiu metų gruodžio mėn. 9. d. Rokiškio parapijos bažnyčioje, Panevėžio vyskupo Paltaroko raštu pakelbta neturminuota pabauda. Visą pabaudos laiką draudžiama: vargonais groti, varpais ir varpeliais skambinti, chorui giedoti, mišios tiek sekmačioniais, tiek šventadieniais paprastos, be pamokslu ir žvakių iliuminavimo. Išimtis daroma krikštui, šliūbui ir laidotuvių procesijai.

Tuo pačiu raštu vyskupas, parapijai reikalaujant iš Rokiškio iškelia pralota Labanauską ir skiria į Beiso gulą. Vikara Baltrukėnį Anykšėiu miestelį.

Parapijonys išklaušė vyskupo pranešimo ir nutarė daugiau prieš bažnyčią nekelti riaušių.

Sūnus nužudė tėvą, motiną, brolij ir dvi sesutes

LATVELIAI, Biržų apsk. Sausio mėn. 6. d. naktį tapo išžudyta šio kaimo gyventojų Janonio šeima, viso 5 asmenys: tėvas, motina, sūnus 25 m. amžiaus ir dvi mažametės dukterys, kurių viena lankė pr. mokykla, o antroji gimnazija I kl. Be to, buvo išplėsta šėpa ir komoda, iš kur buvo pagrobti pinigai.

Nužudymo aplinkybės tokios: sausio 6 d. vakarė Jononio du sūnus Julius ir Jonas išėjo į gretiną kaimą vakarauti, iš kur Julius grįžo į namus kiek ankėčiau už Joną. Vėliau parėjo namo ir Jonas, kuris po kiek laiko nubėgo pas kaimyną sakydamas, kad namuose radęs išžudytus namiėkius. Tuojau buvo duota žinia kriminalinei policijai, kuri atvykusi tuojau ėmėsi kvotos. Ir išaiškino, kad žmogžudystę padarė jų sūnus Jonas 19 metų amžiaus. Kaip paaiškėjo, jis atėjęs iš vakaruėškų ir pasiėmęs geležinę stangą, ja maėė miegant tėvą ir sesutes, o kad nebentsigautų, dar kirvių galvas daužė ir peiliu piovė. Tuo laiku motina grįžo iš tvarto, kur ji buvo nuėjusi. Jonas ir ja ziauriai nužudė. Tuomet nuėjęs pas brolij kuris gulėjo antrame namo gale, ir ji žudė, padarydamas jam galvoje 14 žaizdu ir perplaudamas gerklę. Bet vis tik kaimynai rado ji dar turtiškai meukūs gyvybė ženklus. Nors ir be samonės, bet ligoninėje pagyveno dar keletą dienų, kol mirė.

Kas piktdarį pasakino atlikti šia ziauria žmogžudystę, dar nėra visai aiėku, tiek tik žinoma kad jis su tėvu ne labai sugyveno.

Didelė Krikščionių Demokrata Byla

Stambiausi klerikalų lyderiai kaltinami vagystėmis ir suktybėmis

Visi žinome garsius krikščionių demokratų viešpatavimo laikus Lietuvoje, kuomet valdžioje rėdėjo kunigai ir kiti stambūs klerikalai ir kaip jie bevaldydami Lietuvoje Dievo vardų visokių suktybių ir didžiausių vagysėjų yra pridarę. Tai juodas po Lietuvos nepriklausomybės atgavimo laikotarpis.

Lietuvos liaudis pabuda, atsipeikėjo ir pamatė, kad kunigai yra didžiausi apgavikai, nors ir Dievo vardu viską darė, ėmė ir pašalino klerikalus iš valdžios ir pareikalavo, kad visi sukėčiai turi būti nubauti, kad jie turi būt patraukti teisman už žmonių apgaulinėjimą ir vagystes.

Išrinktoji Lietuvos valstiečių valdžia klerikalams užvedė bylas, bet jei nepristėjo jos teisti, nes, dėl savo lengvabūdiškumo, buvo nuverstų tų pačių klerikalų ir vadinamųjų tautininkų. Mot klerikalai labai bijojo jiems keliamos bylos už vagystes ir visokias suktybes dėl to jie ir pasistengė, tautininkus prikubinti, kad „bedievišką žmonių valdžią reikia nuverst“. Taip ir padarė. Ateku, ir visos iškeltos suktybės tapo užmirėtos. Klerikalai nudžiugo, tautininkai gi savo draugų, padėjusių jiems įlipti valdžion, nenorėjo tęsti nuverstosios valdžios darbo — iškelti visus klerikalų apgavystes ir nubauti juos. Dėl to taip ilgai toji klerikalų byla buvo delėsiama, bet paslėpti ir pinaikinti tos bylos negalėjo jau ir klerikalų draugai tautininkai. Noroms-nenoroms, nors ir labai pavėluotai, priuvošė bylą svarstymui.

Šioji byla yra viena didžiausiųjų bylų apygardos teismo praktikoje. Vadinasi, Lietuvos apygardos teismas iki šiolai neturėjo dar tokios didelės bylos

savo istorijoje, kaip turės klerikalų bylą už vagystes ir suktybes jos viešpatavimo laikais. Byla susideda iš 22 didžiųjų tomų. Kaltinamaisiais patraukti 55 asmenys. Svarbiausi kaltininkai yra buvę klerikalų valdžios ministrai ir kiti aukšti ponai: dr. P. Korvelis, dr. Jokantas, dr. Draugelis, dr. Mikšys, Trimakas, Soblys, Bieliavičius, Sakalauskas, Liserauskas ir daug kitų.

Byla skirstoma tčiomis dalimis: 1) Centralinio ūkininkų banko byla, 2) Kooperatyvo centro valdybos Okinių sąjungos Šianlių rajono ir Banko, Rokiškio ūkininkų sąjungos rajono ir banko, 5) Kretingos ūkininkų sąjungos rajono ir banko, 6) Pieno apdirbimo kooperatyvo ir kitų sąjungos įstaiig bylų. Cia yra išėikvojimų, suklastojimų, valdžios pervirėjimų, nesilaikymas įstatų ir tt. Už ką kaltinamiesiems gresia suokiųjų darbų kalėjimas.

Valstybės išdui, įvairioms firmoms ir privatioms asmenims ūkininkų sąjunga yra pridariusi virš 2 milijonu litų nuostolių. Šioje byloje tokio didžio numatomas ir civilinis ieėkinis, vadinas, virš keturių milijonų litų. Kaltinamas aktas bus parašytas iki pavasario o byla sprendžiama bus neankėčiau kaip 1935 metų gale. Šioje garsioje vagysėjų apgavysėjų byloje kaltinamaisiais figuruoja ir žiaimų kunigų, būvusių ūkininkų sąjungos veikėjų.

Gal nebetoli jau tos laikas, kuomet kaltinamųjų suolan bus pasodinti ir klerikalų draugai, tautininkai, kurie šlan dieną sėdi valdžioje ir visokias suktybes bei vagystes daro. Nuo to neiėsiuokė ir Smetona su savo švogeriais ir visais tautininkų šulais.

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetų.

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonoreia — Sifilis. Gydymas kalnų saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak.

Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukatas Tel. 4-1705.

SIUVYKLA

ESTAN

Lieuviai — vyrai, ponios, panelės! norėdami palaikyti savo elegantiškus kumų ir sutaupyti savo sunkiai uždirbtus pinigus, kreipkitės į Stasio Slikto siūvyklą. Tai vienintelė, kuri dirba už prieinamas kainas ir atsako už darbą. Ten pat yra specialus skyrius moteriėkams rubams, ypač paltams ir kostiumams. Rua da Conceição, 79-a. S. Paulo. Prieš Luz stoj.

**DANTU GYDYTOJAS
JOSÉ LEVKOVICH**

R. Silva Pinto, 264 (ant. 46) B. Ret.
Atsivėlgdamas į suvoktą laiką,
nutarė sumažinti kainas už dan-
tų gydymą ant pusės kainos, kaip
ant: ištraukti dantį be skaus-
mo 5000; plomba cidabro
purceleno 8000; gyno aukso
danties vainikėlis 40000.
Kalbama lietuviškai, rusiškai
ir lenkiškai.

ADVOKATAS

Dr. Carlos Monteiro Brizolla
Paruošia Brazilijos pilietybės po-
pieras, veda kriminalines ir
komercines bylas.
Paštinė Rua São Bento 49,
4 aukšt. salės 332-334.

DR. H. S. MINDLIN

RUSU MEDIKAS

Vidujinių, moterų ir venerinių
ligų gydytojas.
Priėmimo val. nuo 2 iki 5 val.
Telefonas 4-5515

R. Barão de Itapetininga, 10
5 aukšt. — Salė 512

Buto telefonas: 4-0854

**FOTOGRAFAS IS
KAUNO**

GILUC

savo meniškų darbų da-
ro moderniškas visokių rūšių fo-
tografijas iš geriausios užsien-
inės medžiagos papiginta kaion.
Be to, eur. piečiams daroma
nuotrauka.
Adresas: Rua José Paulino, 118
Bom Retiro.

Priėmėja

(AKUŠERE)

Marietta Passerini

Priėmimo valandos:

nuo 8 v. ryto iki 4 val. p. p. ir
nuo 7 val. vak. iki 9 val. vak.

Rua Silva Pinto 259

Tel. 5-3584

Bom Retiro

„L. Aidas Br.“ metams kaštuoja
12\$. Pinigus siųsti įvertintam lai-
ške adresu „L. A. B.“ R. da Mo-
oca, 424.

MEDICINOS FELČERIS

Is. Garlo

Rusų Medicinos klasinės
Mokyklos su didele 25 metų pra-
kiti: ligininėse ir klinikose, spe-
cialiai venerinių, odos ligų, tripe-
rij nauja, š-rj minkštą pagydo lai-
kotarpiu 3-5 savaičių, sifilis uko
ai 914 ir tt. Vidujinių, mažakrau-
ysės ir kitų ligų.

Priimamos valandos:

Ant Villa Zelina, gatvė 14-A, na-
mas N. 9 nuo 9 val. ryto iki
1 val. p. p.

ir kiekvieną šventadienį

Priėmimo valandos ant Rua
Anhaia, 100 (Bom Retiro) nuo
3 val. po piet iki 8 val. vak.

Kalba lietuviškai ir kitomis
kalbomis

**DAKTARAS
A. JAZARA SNEGE**

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, šehirurgas.

Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.

Ladeira Porto Geral, 12, salės, 4 ir 5, (kampas rua Boa

Vista ir 25 de Março).

Gyvenamoji vieta ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068

Rukantieji!

PRIVALOT žinot, kad malonu ir pigu rūkyti neken-
kmingose nikotinėse gilzėse, kurių mundstukuose
yra vata ir sunaikina nikotiną. Labai pigiai kaštuo-
ja: 100 ŠTUKU 600 REISU, 1000 ŠT. — 4500,
taip mašinėlė dirbti papirosams kaštuoja 15000.
Persiuntimas interloran 1000 št. gilzų — 65000.

BUA S. CAETANO, 208 — S. PAULO

Casa Genny

Paprosinė popiera «Paris» 100 knygučių ir
vienas kartonas 125000.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro, 32 sobreloja Tel. 2-6393
S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip
antai: chamadas, naturalizacijos, carteira de identidade ir kitus
dokumentus.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

Siuvykla Marijampolė

Priimame vyriškų rū-
bų užsakymus. Dar-
bas atliekamas pagal
naujausios mados ir
užsakytojo norą. Tu-
rime pasirinkimui me-
medžagų vietinių ir
užsieninių. Kreipkitės
visuomet į mūsų siu-
vyklą nt rua Ta-
quary 24 (priekam-
roa da Mooca)

A Nizevičius

[ir]

S. Jucius

**Vokiečių fotografijų
staiga
„BERNARDO“**

Isteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus
fotografijų srity. Specialybė
padidiniame, o taip pat su
dažais.

Darbas greitas, sąžini-
gas ir pigus. Vyksta į na-
mų fotografijų reikalais.
Daro iš fotografijų naujas.
Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 111
(senas nr. 103) S. PAULO
Telephone 4-5576

Vaistinė

PASSERINI
Provizoriaus
CARLOS PASSERINI

Leidžiame adatas. Kainos
pigios. Patarnaujame ir
naktį.

Rua Dr. Silva Pinto, 267
(Bom Retiro).

Telephone 5-3584,
S. PAULO

**LABORATORIJA
MEDICINIŠK S ISTYRIMAS**

(Nugarakaulio smegenų krauja šlapimo ir išmatų)
Tikras ir geras.

Dr M. KANDIA IR A. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukšt. as.

Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo
10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai
ir vokiškai.

LIETUVISKA VAISTINE

“José Paulino”

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307
(BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, perryšimo medžiaga
pigiausiomis kainomis.

Su pagarba Provizorius A. RUMMEL
Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

su didele praktika Europoj ir Brazilijoje.

Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarakaulio smegenų, šlapimo ir
išmatų istyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 val. vak.
Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta

Rua Ypiranga, 15, app. 4 - Telef. 4-0316 - S. PAULO

Charutaria Central da Mooca

Isteigta 1915 metais

Eduardo Rodrigues

Visokiausios rūšies cigarai, charutai, papirosams dirbti gilzė.
ir kiti reikalingi rūkantie dalykai. Taip pat geriausios rūšies ta-
bakas palaidas, pokeliais ir „corda“.

Pasirinkimas didžiausias pagal vartotojo pageidavimą.
S. Paulo, Rua da Mooca, 420. Tel. 9-1264.

**Vaistinė ir kosme-
tikos sandelis**

„MUNICIPAL“

Farmaceuto

Abraomo Gorenšteino

Cheminiai produktai, įvai-
rūs vaistai, vietos ir užsien-
inių, higieniški kvepalai.

Rua Barão de Itapeti-
ninga, 36. Tel. 4-7757.

S. PAULO

Salão „POLLA“

Ponioms ir panelėms kirpi-
mas plaukų, ondulavimas Mar-
cel ir Permanente su garan-
tija 10 mėnesių, 12\$000. Ma-
nikiuaras ir veido masažas
Darbas atliekamas greitai ir ge-
rai, pigiau negu kitur

Rua José Paulino, 106

APOLONIJA DEGUTIENĖ

Daktaras A. M. Kandia

Venerinių, vidujinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9-11 v. ir nuo 3-9 v

Analizė liginiams nemokama.

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukšt. as.

Tel. 4-0218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

**Dr. ADOLPHO TAUBKIN
ADVOKATAS**

(Diplomuotas S. Paulo Fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotikos, žemės pirkimas
ir pardavimas ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai
reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukšt. as
Telef. 2-1629

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 5 val. vak.

KALBA LIETUVIŠKAI

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Patriotai dėl savo kišenius

Lietuvos «tautiška» valdžia išleisdžia labai daug pinigų už laikymui patriotų užsieniuose, rėmimu jų tautiškų laikraščių ir kitokios «tautiškos» propagandos. Ne mažą Lietuvos pinigų sumą atplaukia ir Brazilijon lietuviškų patriotų vardu, kurie čia sakosi dirbą kultūrinį ir tautinį lietuvių darbą, kovoją už lietuvių kolonijos reikalus ir kelią aikštėn Lietuvos išdavikų darbus ir tt.

Taigi, mūsų patriotai dirba labai «didelį» lietuvišką darbą, dėl to jiems valdžia nesigaili ir gausiai už tą jų «kilnų» darbą atlyginti. O tas patriotų darbas pasireiškia ne kuo kitu, kaip tik provokavimu lietuvių, diršiniu, šmeižimu per laikraščių žmonių, kurie dirba tiksliai kultūrinį darbą, bet nepritaria patriotų daromų visokių machinacijų, jie puola kiekvieną laisvesnį lietuvių mintį, apšaukia Lietuvos priešais, gąsdina piliečių teisių atėmimu ir tt. Tam tikslui, kelti «lietuviškai kultūrai» Brazilijoje, jie turi ir laikraštį. Jie visą savo tau išką «frontą» suorganizavo vien tik prieš koloniją, kad jos narius pulsi, šmeižti, įdavinėti, provokuoti ir kaip žalint jai kenkti. Tie piniginiai patriotai diskredituoja ne tik lietuvių vardą, bet ir tą valstybę, iš kurios išlo jie minta. Jie čia yra susidraugavę su tikrais Lietuvos priešais ir kiekvieną jų smurtą prieš Lietuvą sąmoningai nutyli; nieko per savo laikraštį palaikyti neatsako Lietuvos valstybės šmeižikams, o tik šypsosi, kuomet pamato lenkų bei vokiečių spaudoje begėdiškiausius plūdumus ant Lietuvos. Jie dega «patriotizmu» prieš Lietuvos valstybės išdą ir su pasigerėjimu šypsosi tiems, kurie net čia Brazilijoje puola Lietuvą. Jie tik savo «patriotiškumą» dantis atgręžia prieš tuos lietuvius, kurie iškelia pilsudskiškų bei hitleriškų šmeižtų ir puolimų bangą prieš Lietuvą (tik ne prieš fašistinę Lietuvos vyriausybę — Liet.)

Ar matėme mes mūsų «tautiškoje» spaudoje, «Lietuvyje» kokį nors žodį prieš vietos vokiečių plūdus ant Lietuvos? Nieko. Jie tai neoro, nes bijo netekti bernų vietos vokiečių įstaigose. Bet vis dėl to jie yra «patriotai», nes jie gauna stambias pinigų sumas iš Lietuvos valstybės išdo. Jie yra kišeniniai patriotai, nes visu savo žulumu puola ne ką kita, kaip tuos pačius lietuvius, kurių drįsta kišeninį patriotizmą kritikuoti. Jie bijodami netekti nuolatinių pašalpų, visomis keturiomis gina Lietuvoje sėdinčius smurtininkus, bet tyli, jei hitleriški agentai net iš čia grąšina Lietuvos nepriklausomybei.

Tai tokie mūsų patriotai Brazilijoje. Jų visas patriotizmas slepiasi tik kišeniuje.

P. Lietuvis.

Rio Grande do Sul estadas

Rio Grande do Sul estadas yra Brazilijos pietuose, netoli Urugvajaus. Tame estade yra nemažas skaičius lietuvių. Miestuose jų gyvena ne daug. Daugumoje gyvena ir užsima žemės ūkiu. Vieni jų nuomuoja žemės sklypus, kiti turi įsigyję nuosavas žemes ir ūkininkauja. Rio Grande do Sul estade yra daug lietuvių senų, prieškarinių emigrantų, kurie čia atvažiavo ir įsikūrė ant ūkių. Jie kaip seni ūkininkai gyvena neblogiausiai. Daugiausiai lietuvių yra susisipietusių apie Boa Vista do Erechim.

Yra lietuvių, kurie gyvena ir miestuose, tai Rio Grande ir Urugvajana miestukuose. Bet jų čia mažai. Urugvajana mieste gyvena Povilas Jakučiusas, kuris dirba čia jau keletą metų ir turi įsigyjęs nuosavą namuką.

J Rio Grande do Sul estada, lie-

tuvių kolonijon ateina daug laikraščio «Lietuvių Aidas Brazilijoje», nes visi čia pripažino, kad tas laikraštis yra geriausias, kuris kiekvienu aktuoliu klausimu duoda svarbių žinių ir informacijų. Mes riograndiečiai linkime Aidui ilgiausių metų. Kiekvienas lietuvis turi jį skaityti ir remti.

Riograndietis.

Žodiniai krinka

Lietuviški Maskvos garbintojai paskutiniu laiku pradėjo kriti. Jie bandė prisiplakti prie Kultūros draugijos ir po jos priedanga varyti Maksivišką propagandą. Bet kultūriečiai pajutę nepageidaujamų elementų pakimęsi prie jų, žymesnius prisiplakėlius visai pašalino iš draugijos. Labiausiai maskvininkus sukompromitavo jų laikraštuko «redaktorius» su savo laiškais, kuriuos jis siuntinėja savo remėjams ir grąšina «pasikalbėti» jei nustos jį rėmė.

Ex-žodininkas.

Rusų spaudoje reklamuojama lietuviška fašizma

«Naujoji Banga» rašo, kad nežiūrint to, jog Argentinoje lietuviški fašistai turi valdžios lėšomis leidžiamus laikraščius, bet lietuviškuose laikraščiuose jie, kažin kodėl nedrįsta lietuviško fašizmo agentų, reklamuoti tai naudojasi rusų laikraščiais. Jie tiek nusibankrutavo, kad bijosi lietuviškoje fašistinėje spaudoje apie savę rašyti. Kam pahaliau Lietuvos valdžiai šelpti fašistinius laikraščius užsienyje, jei fašistukai savo laikraščiuose negarbina, matyt, sarmatinasi, lietuviško fašizmo agentų?

Antifašistas.

Argentinoje lietuviški kunigai dalinasi su lenkais Lietuvos litais

«Argentinos Lietuvių Balsas» rašo, kad Argentinoje lietuvių kunigai dalinasi su lenkais gautomis iš Lietuvos valstybės išdo pašalpomis. Kun. Janulionis turi įsigijęs už Lietuvos pinigus spaustuve. Bet savoje spaustuvėje savo laikraščio nespausdina, o atiduoda lenkų spaustuvei, kuri rios savininkai visuomet šmeižia Lietuvą. Tokiu būdu, kun. Janulionis gautas iš Lietuvos pašalpas laikraščio leidimui atiduoda dalį lenkams, nors paties Janulionio spaustuvės mašinos ir raidės rudija.

Ex-klrikalas.

Sustojo «Išvakarės»

Argentinos laikraščiai rašo, kad Urugvajuje pradėję eiti «Išvakarės» jau sustojo čje ir nuo 8° numerio nepasirodo.

Grimža peštynėse nedalyvavo

Pareitam Aido numery «Draugo» korespondencijoj apie įvykusias Alto da Močea peštynes, apsilenkta su tiesa, sako Albertas Grimža, kuris irgi yra paminėtas minimoj korespondencijoj, kaip peštynių dalyvis. A. Grimža apsilankęs Aido redakcijoj pareiškė, kad jis tose peštynėse, kuriose Kielai buvo supiaustyta ranka, visai nedalyvavo ir tų peštynių nematė. Dėl to A. Grimža paminėtą jo vardą «Draugo» korespondencijoj prašo atšaukti.

R.

Ir čia jau turiu «vadą»

Juokai ima pasiskaičius Petro Mačiulio laikraštį «Lietuvių». Pasipainioję po ranka man to laikraščio 6 nr. ir beskaitydamas, net apetitą sugadinau. Straipsnelyje «penki motai», matyt, rašytame paties Pet-

ro Mačiulio, randu tokį sakinį: «Geriamam mūsų kolonijos Vadui p. konsuliu...»

As iki šiolei dar ir nežinojau, kad mes, Brazilijos lietuviai, turime «kolonijos vadą» Mačiulio asmeny.

Minimo straipsniuko autorius daro labai didelę klaidą, primeddamas Brazilijos lietuvių kolonijai kaž kokį «vadą», kuris jai visai nereikalingas. Jei yra žmonių, kurie Mačiulį vadina «vadu», tai reikia vadinti ne «kolonijos vadu», o «vokiškai — tautiško mės lyno vadu». Sitoks titulus, manau, yra tinkamesnis.

Lietuvių kolonijai jokie «vadai» nereikalingi ir dėl to ji jų nepripažįsta. O kam reikalingi «vadai», tegul savo vadams ir titulus tinkamus duoda, o ne kolonijos vardą naudoja.

L.G.

Pardavimui Krautuvė

Skubiai parduodama gerai įrengta ir labai geroje vietoje Krautuvė—Restoranas su visu įrengimu ir produktais labai pigia kaina. Rua Voluntarios da Patria, Nr. 79. Priešais Popierinį fabriką.

Pilietybės ir Samados.

Paruošiamie pilietybės dokumentus ir Samadas labai greitai ir piamis kainomis.

«INTERTRANS»

Kalbama rusiškai.

Avenida S. João, 239

Telefonas - 4-2634.

Priėmimo valandos: nuo 8 iki 12 ir nuo 2 iki 5 Sventadieniais nuo 9 iki 11 val. dienos.

Dantų gydytoja

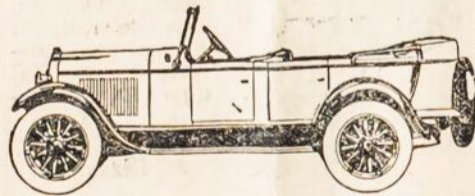
Dr. B. Levin

Diplomuota Saratavo universiteto ir buv. prof. Tišinskago asistentė Lvove. Gydo, traukia ir dēda dantis. Kainos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis.
Adresas Rua José Paulino, 109. Tel. 5-6307
(virš lietuviškos vaistinės José Paulino).

NEUŽMIRŠKITE

įsigyti sau profesionalo bei mėgėjo šoferio knygutę Kreipkitės pas profeturo pripažintą

MANOEL GRAGNANO

Rua Anhangabaū 168-c kampas rua da Cantareira S. Paulo

SIUVYKLA MODERNA

Stasio Galecko

Priimu visokius vyriškų ir moteriškų rūbų užsakymus ir darbą atlieku pagal naujausias mados modelius (Figurinos).

Mano darbas garantuotas. Tautiečiams darau nuolaidas. Turiu taipgi ir visokių medžiagų didelį pasirinkimą vietinių ir užsienio Dirbtuvės adresas, Rua Duque de Caxias, 37.

